

№ 187 (20700) 2014-рэ илъэс **БЭРЭСКЭЖЪЫЙ** ЧЪЭПЫОГЪУМ и 8

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижьугьотэцтых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгеим и Мафэ хигъэунэфыкІыгъ

Чъэпыогъум и 5-м Адыгэ Республикэр загъэпсыгъэр илъэс 23-рэ зэрэхъурэр Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэмкіэ Мыекъуапэ щыхагъэунэфыкіыгъ. Ахэм зэу ащыщ адыгэ къуаем ифестиваль-зэнэкъокъоу ятфэнэрэу зэхащэрэр. Лениным ыціэ зыхьырэ гупчэм ар щыкіуагъ. Джащ фэдэу мы чіыпіэ дэдэм республикэм имуниципальнэ образованиехэми «ящагухэр» щагъэпсыгъагъэх.

АР-м и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан мыхэм ыкІи нэмыкі Іофтхьабзэу зэхащагъэхэм ахэлэжьагь. Пстэумэ апэу ащ «щагухэр» къыкlухьагъэх, адыгэ къуаем ифестиваль-зэнэкъокъу хэлэжьагъэхэми заlуигъэкlагъ. Ліышъхьэм игъусагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, къулыкъу зэфэшъхьафхэм япащэхэр.

— Лъэпкъ зэфэшъхьафыбэу республикэм исхэм яшэн-хэбзэ дахэхэр, яшхыныгъохэр, якультурэ къызщыгьэльэгьогьэ «щаry» гъэш Іэгьонхэр муниципальнэ образованиехэм къагъэхьазы*рыгъэх,* — къыІуагъ АР-м и ЛІышъхьэ пстэури зызэрегьэлъэгъум ыуж. — Анахь дэгъур къыхэхыгъуаеу, зэкІэми агу етыгъэу зыкъагъэхьазырыгъ. Пстэумэ анахь шъхьа Іэр зэкІэ лъэпкъхэр зэзыпхырэ мэфэкіым ціыфхэр зэрэщыгушІукІыхэрэр ары.

Нэужым адыгэ къуаем ифестиваль-зэнэкъокъу текІоныгъэ къыщыдэзыхыгъэхэмрэ анахь «щагу» гъэшІэгьонэу къыхахыгьэхэмрэ шіухьафтынэу афагьэшъошагъэхэр ТхьакІущынэ Аслъан аритыжьыгъэх. «ЩагухэмкІэ» анахь дэгьоу къыхахыгьэр Теуцожь районым къыгъэхьазырыгъэр ары, ащ апэрэ чІыпІэр ыубытыгь. ЯтІонэрэ чІыпІэр Красногвардейскэ районым ыхьыгъ, Кощхьэблэ районыр ящэнэрэ хъугъэ. ХэушъхьафыкІыгьэ шіухьафтынхэр аратыгъэх къоешІ анахь ныбжьыкІэу Кощхьэблэ районым къикІыгьэ Чыржьын Оксанэрэ (ащ илъэс 11 ыныбжь) бысымгощэ анахь дэгъукІэ алъытагъэу Адыгэкъалэ къикІыгъэ КІэныбэ Сусан-

Адыгэ къуаем ифестиваль пстэумкіи къоеші 40 хэлэжьагь. Къуаем иІэшІугъэ имызакъоу, итеплъи, ышъуи, Іанэм гьэр къыдэзыхыгьэхэм шіухьаф-

къызэрэтырагъэуцуагъэри къыдалъытэхэзэ уасэ афашІыгъ. Ащ тетэу апэрэ чІыпІэр фагъэшъошагъ Шэуджэн районым къикІыгъэ Чэтэжъыхьэ Заремэ, ятІонэрэ хъугъэ Мыекъопэ районым икъоешІэу Алексей Титюхиныр, ящэнэрэ чІыпІэр фагъэшъошагъ Теуцожь районым икъоешІхэм ащыщэу УдыкІэко Щамсэт. Зэнэкъокъум итын шъхьаlэу «Адыгэ къуаем ибысымгуащ» зыфиlорэ цlэр фагъэшъошагъ Тэхъутэмыкъое районым къикІыгъэ Цуекъо Аминэт.

АР-м и Ліышъхьэ текіоны-

тынхэр заретыжьхэм ыуж республикэм имэфэкІкІэ пстэуми къафэгушІуагъ. Лъэпкъ зэфэшъхьафыбэу щыпсэухэрэм мамырныгъэрэ зэгурыІоныгъэрэ азыфагу зэрилъыр гъэхъэгъэ анахь инэу республикэм иІэхэм зэращыщым ащ къыкІигъэтхъыгъ, зэкІэми псауныгъэ пытэ яІэнэу, ягухэлъышІухэр къадэхъунхэу къафэлъэ-Ivагъ.

Нэужым ТхьакІущынэ Аслъан ныбжьыкІэ ІэпэІасэхэм яІэшІагъэхэм якъэгъэлъэгъонэу урамэу Краснооктябрьскэм щызэхащагъэм щыІагъ, ащ хэлажьэхэрэм гущыІэгъу афэхъугъ, къагъэхьазырыгъэ Іэпэщысэхэр зэригьэльэгьугьэх. Мы урам дэдэм республикэм иапшъэрэ, сэнэхьат зыщызэрагъэгъотырэ ыкІи спорт еджапІэхэм ягъэхъагъэхэм якъэгъэлъэгъони щыкІуагъ. Ахэм къагъэхьазырыгъэхэми республикэм ипащэ нэІуасэ зафишІыгъ.

Пчыхьэм Урысыем ыкІи Адыгеим яорэдыІохэр зыхэлэжьэгьэхэ концерт Лениным ыцІэ зыхьырэ гупчэм щыкіуагъ, мэшіоустхъокіэ мэфэкІыр аухыгь.

ХЪУТ Нэфсэт. Сурэтыр А. Гусевым тыри-

лъэпкъ искусствэр — тибайныгъ

«Налмэсыр» Китаим кlощт

2015-рэ илъэсым бэдзэогъум и 26-м къыщыублагъэу шышъхьэ ум и 5-м нэс къэшъок о ансамблэхэм я Дунэе фестиваль Китаим щыкощт. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Академическэ куп ціэрыю «Налмэсыр» фестивалым рагъэблэгъагъ.

«Налмэсыр» дунаим шІукІэ щашІэ. Олимпиадэ джэгунхэу Шъачэ щыкІуагъэхэм якультурнэ программэ зэрэхэлэжьагьэр ІэкІыб хэгьэгухэм

алъыІэсыгъ, тиартистхэм къакІэупчІэх, яконцертхэм яплъы зышІоигъохэм япчъагъэ хэхъо.

Тиансамблэ идиректорэу Бастэ

Азмэтрэ художественнэ пащэу Хъоджэе Аслъанрэ тызэрэщагьэгьозагьэу, Дунэе фестивалым ыуж «Налмэсым» концерт 30 фэдиз Китаим къыщитыщт. Ащ фэгьэхьыгьэ зэзэгьыныгьэм тыгъуасэ лъэныкъохэр зэдыкІэтхагъэх. Китаим илыкохэм ашогъэшэгьоныгь «Налмэсыр» Шъачэ щыІэу Олимпиадэм хэлажьэрэмэ концертхэр къафиты зыхъукІэ цІыфыбэ зэряплъь щтыгьэр. Артистхэр къашъохэзэ, тилъэпкъ иискусствэ, ишэн-хабзэхэр къаlуатэ. Урысыем и Президентэу Владимир Путиныр «Налмэсым» иартистхэм, лъэпкъ культурэм и офышІэхэм къаІукІэгьагь. Китаим къикІыгъэхэр ащи щыгъозагъэх.

«Налмэсым» ипрограммэ зэхъокІыныгъэхэр фишІыщтых, къэшъуакІэхэр къыгъэлъэгъощтых. Адыгэ Республикэм икъэралыгьо гьэпсыкІэ, зэкъошныгъэм ягъэпытэн, мамыр псэүкІэр нахь дахэ шІыгъэным ансамблэр адэлажьэ. Китаим зыкіокіэ, лъэпкъ искусствэр лъагэу ыІэтыгъэу къызэригьэзэжьыщтым тицыхьэ тель.

Чъэпыогъум и 11-м «Налмэсыр» Израиль кІощт, тилъэпкъэгъухэм яфестиваль хэлэжьэщт.

САХЬИДЭКЪО Нурбый.

цугъэ заулэмэ зэхъокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэм яхьылІагъ» зыфиІорэм ия 22-рэ, ия 33-рэ статьяхэм адиштэу унашъо сэшіы:

1. Зы илъэскІэ мэзчэтхэм яшэкІонхэ

Адыгэ Республикэм

и Ліышъхьэ и Указ

Мэзчэтхэм яшэкіонхэ

зэрэфимытхэм ехьыліагъ

2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштэ-

гъэ Федеральнэ законэу N 209-р зытетэу

«ШэкІоным, зэшэкІонхэ алъэкІыщт псэу-

ным ыкІи Урысые Федерацием ихэбзэгьэу-

эхэм япчъагъэ къызэтегъэнэж

- фимытхэу шІыгъэнэу. 2. Мы Указыр зэрагъэцакІэрэм Адыгэ Республикэм псы биологическэ къэкІуапіэхэмрэ псэушъхьэхэмрэ якъэухъумэнкіэ ыкіи ягъэфедэнкіэ и ГъэІорышіапіэ гъунэ лъифынэу.
- 3. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы Указым кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, Іоныгъом и 25-рэ, 2014-рэ илъэс N 105

АДЫГЭ КУЛЬТУРЭМ ИЯ VI-рэ ДУНЭЕ ФЕСТИВАЛЬ ИПЭГЪОКІ

ЛъэпсэшІур мэпытэ

Адыгэ культурэм ия VI-рэ Дунэе фестиваль чъэпыогъум и 1 — 6-м Мыекъуапэ зэрэщыкІуагъэр тарихъым инэкlубгъохэм ахэхьагъ. Лъэпкъ шlэжьым нахь зыкъи отынымко, адыгэу дунаим тетхэр зэфэщэгъэнхэмкіэ, джэныкъо машіор зышыблэрэ адыгэ чіыгум зэлъэпкъэгъухэм ясэнаущыгъэ къыщагъэлъэгъонымкІэ ащ фэдэ зэхахьэхэм мэхьэнэ ин яІ.

Тиреспубликэ и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан фестивалым хэлажьэхэрэм яліыкіохэм аlукlагъ. Культурэм щызэлъашІэхэу, фестивалым ихьакІэхэу. Урысыем изаслуженнэ артистэу Бэгъ Сэид, США-м къикІыгъэ режиссерэу, артисткэу Амина Жаман, кинорежиссерэу

Нэгъэплъэ Аскэрбый, режиссерэу ХьакІэмызэ Руслъан, фильмэу «Щэрджэсым» ипродюсерэу Бэлагьэ Роберт, сурэтышІмодельерэу Стіашъу Юрэ, нэмыкІхэм ТхьакІущынэ Аслъан лъэпкъ культурэм ихэхъоныгъэхэм афэгъэхьыгъэу гущыІэгъу афэхъугъ.

Дунэе фестивалым хэхьэрэ Іофтхьабзэхэм зэу ащыщыгъ Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыцІэ зыхьырэм ия 78-рэ илъэс ІофшІэгъу зэрэригъажьэрэр. Адыгеим культурэмкІэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэт зэхахьэм хэлажьэрэмэ къафэгушІуагъ. Адыгабзэм, лъэпкъ шэн-хабзэхэм якъэухъумэн театрэр фэлэжьэным фэшІ пшъэрылъэу иІэхэм министрэр къатегущы-Іагъ. Шъхьэлэхъо Светланэ Адыгэ театрэм идиректорэу бэмышІэу зэрагьэнэфагьэр министрэм къыдилъыти, залым чІэсхэр къэбарым щигьэгьозагьэх.

М. Уджыхъум фэгушІуагъэх

Урысыем изаслуженнэ артисткэу, Адыгеим инароднэ артисткэу Уджыхъу Марыет «Теуцожь районым ицІыф гъэшІуагъ» зыфиІорэ щытхъуцІэр къыфаусыгъ. Теуцожь районым инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэу ПчыхьалІыкъо Аюб, районым иадминистрацие ипащэ игуадзэу ХьадэгьэлІэ Мэджыд, районым идепутатэу СтІашъу Вячеслав, Джэджэхьэблэ къоджэ псэупіэм ипащэу Хьэшхъуанэкъо Мыхьамэт, Лъэпкъ театрэм идиректорэу Шъхьэлэхъо Светлан, нэмыкІхэри М. Уджыхъум къыфэгушІуагъэх.

Укъызыщыхъугъэ къуаджэм, районым уащагъэлъэпІэныр, уиІофшІагьэ уасэ къыфашІыныр хэткІи гуапэу зэрэщытыр Уджыхъу Марыет къыІуагъ.

Лъэпкъ театрэм идиректорэу Шъхьэлэхъо Светланэ ІэнатІэу зыІухьагъэм къытегущыІэзэ, цыхьэ къыфэзышІыгъэхэм зэрафэразэр, адыгабзэкІэ спектаклэхэр нахьыбэрэ къызэрагьэлъэгьощтхэр, районхэм алъы эсынхэмк э иеплъыкІэхэр хигъэунэфыкІыгъэх.

Илъэс Іофшіэгъур

Лъэпкъ театрэу И. Цэим ыцІэ зыхьырэм илъэс ІофшІэ-

гъур. Натхъо Къадыр ытхыгъэм техыгъэ спектаклэу «Мэдэя» зыфиlоу ТхьакІумэщэ Налбый ыгъэуцугъэмкІэ ыублагъ. Тыркуем, США-м, Израиль, Иорданием, Сирием, Урысыем ишъолъырхэм къарыкІыгьэхэр, культурэм иціыф ціэрыіохэр спектаклэм еплъыгъэх.

Къэгъэлъэгъоным ыуж Амина Жаман, Бэгъ Сэид, театрэм иартистхэм, нэмыкІхэм залым чІэсыгьэхэр гущыІэгьу афэхъугъэх, нэпэеплъ сурэтхэр атырахыгъэх.

Зэфэхьысыжьхэр

Адыгэ культурэм ия VI-рэ Дунэе фестиваль ехьылІэгъэ тхыгъэхэр, цІыфхэм яеплъыкІэхэр джыри къыхэтыутыщтых. Жюрим изэфэхьысыжьхэм къахэтэгъэшы Сирием къикІыжьыгъэ орэдыІоу Дэр Абир «Гран-при» зыфиюрэ шіухьафтын шъхьа р зэрэфагъэшъошагъэр.

Лъэпкъ музыкальнэ ІэмэпсымэхэмкІэ Тыркуем къикІыгъэ купэу «Бадиным» апэрэ чІыпІэр къыдихыгъ. Анкара иансамблэ ипащэр Тхыгъо Хьэкан. Къэрэшэе-Шэрджэсым иансамблэу «Рэдэдым» ятІонэрэ чІыпІэр ыхьыгъ.

(Ик*l*эух я 8-рэ н. ит).

Студент «унагъом» щыщ хъугъэх нахьыбэ уимыІэжьмэ,

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым инженер-экономическэ ыкіи гъэіорышіэнымкіэ ифакультетхэм мыгъэ къачіэхьэгъэ ныбжьыкіэхэр мы мафэхэм студент «унагъом» щыщ хъугъэх.

Ащ фэгъэхьыгъэ Іофтхьабзэр университетым иактовэ зал щыкІуагъ. МэфэкІым хэлэжьагъэх ректорэу Къуижъ Саидэ, егъэджэн ІофшІэнымкІэ проректорэу Людмила Задорожнаяр, піуныгьэ ІофшІэнымкІэ проректорэу БрантІэ Мурат, факультетхэм ядеканхэр, кафедрэхэм япащэхэр. МэфэкІым къырагъэблэгъагъэх Мыекъопэ еджапІэч N 3-м ыкІи гимназиеу N 22-м яапшъэрэ классхэм арысхэр.

Апэрэ курсым къычІэхьагъэхэм ящыІэныгъэ мэхьанэшхо щызиІэ хъу-

гъэ-шІагъэмкІэ, студент зэрэхъугъэхэмкІэ, ректорыр къафэгушІуагъ, еджэным егугъунхэу, университетым инаучнэ ыкІи иобщественнэ щыІакІэ чанэу хэлэжьэнхэу къяджагъ.

Сэмэркъэу шІыкІэм тетэу студентхэм зэхашэгьэ джэгукІэм факультетхэм япащэхэр хагьэлэжьагьэх. Деканхэр пхъэдзым рагъэ-Іабэхи упчІэу къырахыгъэхэм джэуапхэр къаратыжьыгъэх. ГущыІэм пае, деканэу Беданэкъо Мурат пхъэдзым къырихыгъэ тхылъыпІэм тетхэгьагь «Устудентэу сомипшІ

джыри стипендиер чыжьэмэ, сыдэущтэу ущы-Іэщт?» ыІоу. Апэрэ курсым къычІэхьагъэхэм деканым къаријуагъ общежитием зыдисхэр агъэныбджэгъунхэу, ащ сыдырэ къиныгъуи рищыщтхэу, ежь иныбжьыкІэгъум ащ тетэу студентхэр хэкІыжьыщтыгъэхэу.

ЕтІанэ кафедрэхэм япащэхэу Людмила Задорожнаям, Татьяна Деминам ыкІи Болэкъо Марыет къаІотагъ ежьхэр апэрэ курсым щеджэхэ зэхъум къяхъулІагъэхэм ащыщ къэбар шхэнхэр.

Ежь университетым къычІэхьэгъэ къодыехэми мы Іофтхьабзэм дэгъоу зыфагъэхьазырыгъ. Группэ пэпчъ видеовизиткэхэр мыш къырихьылІагъэх. Анахь дэгъукІэ алъытагъ гъэlорышlэным-Іэ факультетым игруппэу У-12-м зэхигъэуцуагъэр.

Факультетхэм япащэхэм къагъэхьазырыгъэ мэфэкІ тортыр гъэшІэгъонэу гъэпсыгъагъ. «МГТУ-м 2014-рэ илъэсым къычІэхьагъэхэм апае» ыІоу тетхагъэу тхылъ плъыжьым фэдэу ар шІыгъагъэ. Ащ фэдэ шъо зијэ дипломкјэ университетыр къаухынэу студентхэм къафэлъаloхэзэ тортыр къаратыгъ.

Апшъэрэ курсхэм ащеджэрэ студентхэм къагъэлъэгъогъэ концертым Іофтхьабзэм къекІолІагъэхэр еплъыгъэх. МэфэкІыр студентхэм ягимнкІэ avxыгъ.

СИХЪУ Гощнагъу.

Факультетым щык Іуагъ

«ЦІыфым, обществэм ыкІи къэралыгъом яинформационнэ щынэгъончъагъ» — джары студентхэм янаучнэ форумэу Мыекъопэ технологическэ университетым мы мафэхэм щыкіуагъэм ыціагъэр. Ар экономикэм ыкІи юриспруденцием яинформационнэ системэкІэ факультетым зэхищэгъагъ.

еджапіэхэм яя 11-рэ классхэм ащеджэхэрэм ащыщхэр ыкІи сэкъатныгъэ зиІэ ныбжьыкІэхэр рагъэблэ-

Форумым ипрограммэ мастер-классхэр, интерактивнэ лекциехэр, Іэнэ хъураехэр хэтыгъэх.

Ащ университетым Ахэм ащытегущы Іагъэх истудентхэм анэмыкІэу информационнэ щынэполитехническэ колле- гъончъэным исистемэ щаджым, Мыекъопэ гурыт гъэфедэрэ амалхэм (Іэмэпсымэхэм, нэмыкІрэ техническэ псэуалъэхэм), виртуальнэ дунаим узэрэхэхьащтым шапхъэу иІэхэм, демографическэ щынэгъончъэным ыкІи нэмыкІхэм.

> Форумым хэтэу зэхащэгьэ Іофтхьабзэхэм сту-

дентхэр ыкІи кІэлэеджакІохэр нэІуасэ ащыфашІыгьэх информационнэ щынэгъончъэным къикІырэм, ащ ціыфымкіи къэралыгъомк и мэхьанэу иІэм. Мастер-классхэм къащаlотагъ шапхъэхэм апэшіуекіорэ Іофхэр Интернетым щызепхьэхэ зэрэмыхъущтыр.

Форумым къыщыгущы-Іагъ экономикэм ыкІи юриспруденцием яинформационнэ системэ епхыгъэ факультетым идеканэу, экономикэ шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу Дэргушъэо Асыет. Ащ къы-Іотагь факультетым егьэджэн-піуныгъэ, научнэ, культурнэ-спортивнэ ІофшІэнэу щызэрахьэрэр.

ЕджапІэхэм къарыкІыгъэ ныбжьыкІэхэр ащагъэгьозагъэх 2015-рэ илъэсым университетым зэраштэщтхэм зэхъокіыныгъэу фэхъугъэхэм.

КІ эухым университетым иректорэу Къуижъ Саидэ факультетым шеджэхэрэми, ахэр езыгъаджэхэрэми Іофтхьэбзэ гъэшІэгьонэу зэхащагьэм пае къафэгушІуагъ.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет гухэк ышхо щыхьоу фэтхьаусыхэ мы Комитетым и Тхьаматэ игуадзэу Лузин Александр Василий ыкъом янэ зэрэщымы эжьым фэш.

Республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» щылажьэхэрэр гухэк ышхо ащыхъоу фэтхьаусыхэх Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкьэгьхухэм адыряІэ зэпхыныгьэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугьэм иамалхэмкlэ и Комитет и Тхьаматэ игуадзэу Лузин Александр Василий ыкъом янэ дунаим зэрехыжьыгъэм фэшІ.

ПСАУНЫГЪ

ЙофшІэн ригъэжьэжьыпъ

Адыгэ Республикэм и Донорскэ советэу Премьерминистрэм игуадзэу Н.С. Широковар зитхьаматэм Іоныгьом и 24-м иІофшІэн ригьэжьэжьыгь.

Мы лъэныкъомкіэ ифэшъуашэм тетэу Іофшіэнхэр зэхэщэгьэнхэр социальнэ пшъэрылъ мыпсынкізу щыт, ащ къыхэкізу къэралыгъом ыкіи гъэцэкізкіо хэбзэ органхэм ренэу янэплъэгъу ит. Ары а советым министерствэхэм ыкіи ведомствэхэм, хэбзэухъумэкіо къулыкъухэм, апшъэрэ еджапіэхэм,

Мы лъэныкъомкІэ ифэшъуарим тетэу ІофшІэнхэр зэхэорганизациехэм ялІыкІохэр эгъэнхэр социальнэ пшъэрылъ зыкІыхахьэхэрэр.

Дунэе шапхъэхэм къызэрэдальытэрэмкіэ, ціыфэу къэралыгьом щыпсэухэрэм ящыкіагъэм фэдиз лъы зэіубгъэкіэным фэші нэбгырэ мини 10 пэпчъ донор 40 уиіэн фае. Урысыем донор 12, Адыгеим — до-

нори 7 нэбгырэ мини 10 пэпчъ телъытагъэу яІэр.

Адыгэ Республикэм лъыр зыщахащырэ станциеу щылажьэрэм илъэсым къыкlоц! лъы литрэ мини 4 ыгъэхьазырын ылъэкlыщт. Аужырэ илъэсхэм лъэу зэlуагъакlэрэм къыщэкlэ, ренэу лъы зытыхэрэм, «кадровые доноры» зыфаlохэрэм япчъагъи нахь макlэ мэхъу. Мы lофым пылъхэм къызэрэхагъэщырэмкlэ, учреждениехэм ыкlи предприятиехэм япащэхэм ягугъуемыл!ыныгъ ар къызыхэкlырэр.

Донорхэм япчъагъэ хэгъэхъогъэным, цІыфхэм лъыр атыным имэхьанэ икъоу алъыгъэlэсыгъэным фэшІ федеральнэ ыкІи республикэ мэхьанэ зиІэ Іофтхьабзэхэр мымакІзу мы илъэсым зэхащагъэх, къекІо-

кіырэ мобильнэ комплексэу станцием иіэр гъогогъу 18-рэ районхэм ащыіагъ.

Донорскэ советым пшъэрылъэу иІэр къэлэ ыкІи район администрациехэм, предприятиехэм ыкІи организациехэм япащэхэр мы ІофшІэным, — «донорское движение» зыфиІорэм зыкъегъэІэтыжыгъэным — яІахьышІу халъхьаным дэлэжьэгъэныр ары.

Лъыр зыщахащырэ Адыгэ республикэ станциер шlуагъэ къытэу адэлажьэ къалэм иапшъэрэ еджапlэхэм, Адыгэ Республикэм хэгъэгу кloцl loфхэмкlэ и Министерствэ, хьыкум приставхэм я Гъэlорышlапlэ, ошlэ-дэмышlэ loфхэмкlэ Министерствэм, Мыекъопэ, Шэуджэн, Кощхьэблэ районхэм ыкlи Адыгэкъалэ.

Советым изэхэсыгьо унашьоу щаштагьэхэр лъым итынкlэ гумэкlыгьоу республикэм ильыр щыгьэзыегьэным фэlорышlэщтых. 2015-рэ ильэсым къыкlоцl Мыекъуапэ дэт учреждениехэм ащылажьэхэрэм, районым лъыр зэращатыщтым ипланграфик зэхагьэуцуагь, ар зыгьэцакlэхэрэр къызэрэхагьэщыштхэри агьэнэфагь.

Республикэм ирайонхэм, Мыекъуапэ дэт предприятиехэм ыкlи учреждениехэм япащэхэм донорым и Мафэ изэхэщэнкlэ япшъэрылъхэр икъоу агъэцэкlэнхэу Советым хэтхэм игъоу алъэгъугъ, лъыр зыщахащырэ станцием испециалистхэми яlофшlэнкlэ нахъ анаlэ зытырагъэтын фэе лъэныкъохэри къыхагъэщыгъэх.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

Дунаир зэридзагь узэу «лихорадка Эбола» зыфаю Африкэм икъэралыгьохэм защызыушьомбгьурэм. юныгьо мазэм Урысыем гумэкыгьоу къихьагьэр «спайс» зыфаю тутын фэдэу зашьохэрэм цыфхэм зэрарышхо зэрарихырэр ары.

«Спайсым»

зыщыухъумэгъэн фае

«Спайсым» ешъохэрэм япчъагъэ шъэхэмкІэ къалъытэ хъугъэ, ащ илІыкІыгъэр нэбгырипшІ пчъагъ. Ахэр щагъэунэфыгъэх Кировскэ хэкум, Ханты-Мансийскэ автоном шъолъырым, Владимирскэ хэкум.

Мы синтетическэ наркотикым ціыфым иакъыл зэщегъакъо, жьы къыщэныр къин къыщегъэхъу, ыпкъынэ-лынэхэм фэщ къахегъахъэ, кіэкіэу къэпіон хъумэ, иакъыл имыежьэу ешіы.

«Курительные смеси» зыфаlохэрэм («спайсым») ахалъхьэхэрэр наркотик шъыпкъэх, ау ахэр щынэгъо дэдэх, сыда пlомэ синтетическэх. Ахэр пыутых ыкlи зыгъэфедэхэрэр псынкlэ дэдэу ясэх.

— Непэ героиныр «ІуагъэкІоты» синтетическэ наркотик пыутхэм, пстэуми апэу «спайсхэм», — еlo наркотикхэр зэрагъэзекlохэрэм лъыплъэрэ къулыкъум AP-мкlэ ипащэу E. H. Олейниковым. — loфыр къэзыгъэхьылъэрэр ахэм ахалъхьэрэ веществохэр аптекэхэм ащэн фимытхэу лъэтемытэу пшlын плъэкlырэп. Мэфитlу тешlэ къэс наркотикыкlэ горэ къырахьыжьэ. Наркополицейскэхэм игъоу зэралъэгъугъэм тетэу мы илъэсым къыкloцl наркотик зыхэлъ lэзэгъу уц 70-рэ рецепт кlымыгъоу ащэнхэ фимытэу ашlыгъ.

«Спайсхэм» цІыфым ипсихикэ зэщагъакъо. Сыд фэдэ цІэкІэ ахэм яджагъэхэми, наркотикэу къэнэжьых. Лъэшэу Іофыр къэзыгъэхьылъэрэр кІзу, вещество горэхэу «наркотическэх» зыфа- Іохэрэм ахагъэхьанэу игъо зыфимыфагъэхэр зыхэлъхэр шІэхэу къызэрежьэхэрэр ары.

Къэlогъэн фае мыр хэбзэгъэуцугъэм димыштэрэ, федэшхо къэзыхьырэ бизнесэу зэрэщытыр. ІэкІыб къэралыгъо благъэхэм къарыкІырэ бзэджэшІэ купыбэхэр Урысыем къакІохэшъ, мыщ «яlоф» щызэшІуахы. Мы илъэсым иапэрэ мазэхэм наркополицейскэхэм Мыекъуапэ къыщаубытыгъ «спайсыр» зыщэщтыгъэ бзэджэшІэ купыр. Ащ хэтыгъэхэм илъэси 10,5-рэ зырыз атыралъхьагъ.

Мы «бизнесым» пылъхэм Іофыр зэшІохыгъэ зэрэхъущтым (товарыр чІыпІэм къызэращэщтыр, ахъщэр къызэраІукІэжьыщтыр) пъэбэкъу-пъэбэкъоу егупшысэх, пъэшэу къин къыхэбгъэщынхэр. Ау сыд фэдэрэ шъэфи зэгорэм нафэ мэхъу. А бзэджэшІэ купхэм япащэхэр къыхэгъэщыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ Іоф-

шІэнышхо ащ фэгъэзэгъэ къулыкъухэм ашІэ. Ау ащ нахь шІогьабэ къытыщтгьагьэ цІыфэу зэрар зэрагъэшІыхэрэм язэхэшІыкІ нахь лъэгагъэмэ, нытыхэм якІэлэцІыкІухэр учетым хагъэуцонхэм пэмыуцужьыщтыгъэхэмэ, ахэм алъыплъэн щымыІ эу къызэрэнэхэрэр ащ (учетым хэтынхэм) нахь щынагьоми. Аш ишыс зыныбжь имыкъугъэ кІэлэцІыкІур мэфиплІым къыкlоці июф дэеу тютьоготьо «ІэпыІэгъу псынкІэм» сымэджэщым зэрищагъэр. Ар «спайсым» ешъогъагъ.

Тэ тиреспубликэк із Іофыр ащ фэдизэу дэеп. Ау Іззэгъу уцэу «Лирика» зыфиюрэм игъэфедэн епхыгъэу гумэк іыгъохэр къзуцух. Мы Іззэгъу уцыр эпилепсие зи іззэгъу уцыр эпилепсие зи іззэгъу уцыр эпилепсие зи іззэгъу ацы зыфыратхык іырэр, шъхьафитэу ащэн фитхэп. Ау аптекэхэм ащ фэдэу ач ізлъ къэмлан пчъагъэр гызнафагызу зэрэщымытыр бзэлжаш ізхэм къызыфагызфелэ.

Ащ дакloy наркотик щынагьоу «дезоморфин» зыфаlорэр кодеин зыхэль препаратхэм ахашlыкlы.

Ны-тыхэу лъытэныгьэ зыфэтшіыхэрэр, шъуикіэлэціыкіухэм агурыжъугъаіу наркотик зыхэль сыд фэдэрэ вещество пштагъэми, псауныгъэм зэрар зэрэрихырэр. Ахэр къязыхьыліэхэрэм, къафэзыщэихэрэм ащаухьан, апэчыжьэ зашіын зэрэфаер зэхяжъугъэшіыкі, нэужым шъукіэмыгъожьыным фэші. Шъугу къэжъугъэкіыжь нарко-

тикхэм арылlыкlырэм ибагъэ, зищыlэныгъэ мастэм пылъ хъугъэ ныбжьыкlэ пчъагъэмэ къарыкlорэр.

Психиатр-наркологхэм къызэрэхагьэщырэмкlэ, «спайсыр» зыгъэфедэхэрэм япсихикэ зэрэзэlахьэрэм къыхэкlэу психиатрическэ сымэджэщхэм ачІэфэх е ежь-ежьырэу заук\ыжьы. Мы лъэхъаным тызэрыуцогъэ чыпіэм къегьэльагьо джы щыіэ нормативнэ-правовой базэм щыкІагьэхэр зэриІэхэр. ГухэкІ нахь мышІэми, зыныбжь имыкъугъэ--ымех еішк мехетк-енк мех лъэу учетым хэбгъэуцонхи. уалъыплъэни уфитэп, а кІэлэцыккухэм ащыщхэм наркотическэ вещество зыхэлъ «тутынхэр» агъэфедэхэу бгъэунэфыгъэми. Ащ къыхэкІэу чІыпІэ хэбээ къулыкъушІэхэм нахьыбэрэ игугъу ашІы хъугъэ федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм зэхъокІыныгъэ фэшІыгъэн зэрэфаем фэгъэхьыгъэу.

ІэпыІэгъу зыгорэкІэ шъуищыкІагъэмэ, мы Іофыгъом епхыгъэу гумэкІыгъо шъухэфагъэмэ, Роспотребнадзорым Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ «илиние плъырэу» телефон номерэу 52-10-74-рэ зиІэм ыкІи наркотикхэр зэрагъэзекІорэм пъыплъэрэ республикэ къулыкъум ителефонэу 52-48-44-мкІэ шъукъытеу.

Адыгэ Республикэм гигиенэмрэ эпидемиологиемрэк э Гупчэ ипресс-къулыкъу.

Прокуратурэм **ыуплъэкlугъэх**

Мы къулыкъур икlэщакloу Мыекъуапэ дэт аптекэхэм Іэзэгъу уцэу «Лирика» зыфиlорэмрэ нэмыкl Іэзэгъу уцхэу зыбгъэфедэкlэ наркотикхэмрэ психотропнэ веществохэмрэ узэрашlырэм ебгъэпшэн плъэкlыщтхэр зэрэщащэхэрэ шlыкlэр ауплъэкlугъ.

Мыекъуапэ аптекэ 90-рэ фэдиз дэт, ахэр зэкlэ прокурор уплъэкlунхэм къахырагъэубытагъэх. Ахэм зэрагъэунэфыгъэмкlэ, Іэзэгъу уцхэу «Лирика» зыцlэу рецепткlэ къыратхыкlырэр, шъхьафитэу пщэнэу щымытыр къэлэ аптекэ 13-мэ 2014-рэ илъэсым яlагъ. Ахэм зэкlэми а Іэзэгъу уцым фэдэу къэмлан 332-рэ ащэфыгъэр, цlыфхэм аращагъэр 322-р ары.

ога-р ары.
Ау Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ къызэритырэмкіэ, зэрэреспубликэу мы Іззэгъу уцыр ыгъэфедэн фаеу 2014-рэ илъэсым врачхэм рецепт къызыфыратхыкіырэр нэбгыри 10 ныІэп, ахэм рецепт 17 къарахьыліагъэр аптекэхэм. Мыекъуапэ пштэмэ, нэбгыри 4 ныІэп а Іззэгъу уцыр зыгъэфедэнэу щытыр, ахэм рецепти 6 къафыратхыкіыгъэр.

УпчІэ къэуцу: хэта къэлэ аптекэхэм ащ фэдиз Іэзэгъу уцыр зыфащэфыгъэр ыкіи зэращагъэр, нэбгыри 4 нэмыіэмэ

ар зыгъэфедэнэу щытыр?

Уплъэкlунхэм къызэрагъэльэгъуагъэмкlэ, къэлэ аптекитlум: урамэу Мартым и 12-м тетэу «Успех» зыцlэм (ипащэр Т.М. Мушлян) ыкlи предпринимателэу Т.П. Кныш иеу урамэу Краснооктябрьскэм къыщызэlуахыгъэм мы lэзэгъу уцыр («Лирика» зыфиlорэр) тэрэзэу щаlыгъыгъэп, шапхъэу ащ пылъхэр аукъуагъэх.

Мары «Успех» зыфиюрэ аптекэм а Іэзэгъу уцыр зыдэлъ къэмланым ыцыпэ пыупкыгъэу, зырызэу ащэным ар фагъэхьазырыгъэу щытыгъ. Аптекэм ипащэ ар къаримыгъашіэ шюигъоу къэмланэу хэкіыр зэратакъорэм щигъэбылъынэу фэягъ, ау къыдэхъугъэп. Прокурорыр зэрэкіэдэугъэм тетэу, Росздравнадзорым АР-мкіэ

ичіыпіэ къулыкъу административнэ пшъэдэкіыжь рагъэхьыгъ, тазырэу сомэ мин 20 тыралъхьагъ.

Предпринимателэу Т.П. Кныш къызэІчихыгъэ аптекэм ипащэу Т.А. Савельевам Іэзэгъу уцэу «Лирикэр» шапхъэхэм адиштэу зэримыІыгъым фэшІ административнэ пшъэдэк ыжь зэрэрагьэхьыщтым фэгьэхьыгьэ тхылъхэр Іоныгъом и 30-м агъэхьазырыгъэ къодыеу, пчыхьэм ащ джыри шапхъэхэр ыукъуагъэх — рецепт кІымыгъоу яптынэу щымыт Іэзэгъу уцыр арищагьэу агьэунэфыгь. Ащ пае ар зэрагъэпщынэщт шІыкІэр Росздравнадзорым АР-мкІэ ичІыпІэ къулыкъу ыухэсыщт.

Прокуратурэм уплъэкlунэу зэхищагъэхэм язэфэхьысыжьхэм ыкlи а щыкlагъэхэр зэ-

рэдагъэзыжьыщт шіыкіэм защытегущыіэгъэхэ зэіукіэ чъэпыогъум и 2-м Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкіэ и Министерствэ щыкіуагъ.

Аптечнэ организациехэм япащэхэм ашІэн фае Іэзэгъу уцэу «Лирика» зыфиюрэр рецепт къырамытхыкыгъэу яптын узэрэфимытыр, зырызэу (пластинэу е капсулэу) пщэныр хэбзэукъоныгъэу зэрэщытыр. Ар Іэзэн Іофтхьабзэхэм апайи кіэлэціыкіухэм къафыратхыкіырэп. Урысые Федерацием щагъэунэфыгъ а Іэзэгъу уцыр зыгъэфедэгъэ, «зыуплъэкіугъэ» кіэлэціыкіухэм ащыщхэр зэрэліагъэхэр.

Тапэкіи прокуратурэр лъыплъэщт Іззэгъу уцэу «Лирика» зыфиюрэр республикэм иаптечнэ учреждениехэм зэращэрэ шыкіэм ыкіи хабзэр зыукъохэрэм пшъэдэкіыжь аригъэхьыщт.

(Тикорр.).

НАУЧНЭ КОНФЕРЕНЦИЕР

хэр» иІэ зэрэхъугъэр тщыгъупшэ зэрэмыхъуштыр, ліым ишіагъэ тыкъыщымыуцоу, эпосыр лъэныкъуабэкІэ лэжьыгъэн зэрэфаер къыІуагъ.

Илъэс минищ ныбжь зиІэу агъэунэфыгъэ эпосэу «Нартхэр» «уятІэ» къэс нахь гъэшІэгъонэу къызэрэзэкІэкІыхэрэр, нахь къыппэблагъэ хъухэу, акъыл-Іушыгъэр ахэгощагъэу зэрэгъэпсыгъэхэр кІигъэтхъыгъ. ЦІыф гъэсэгъабэ-

тарихъыр ыкІи непэрэ мафэр

Гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгэ республикэ институтэу КІэрэщэ Тембот ыцІэ зыхьырэм Іоныгьом и 30-м, 2014-рэ илъэсым научнэ конференциеу «Адыгэ лІыхъужъ эпосэу «Нартхэр»: тарихъыр ыкІи непэрэ мафэр» зыфиlорэр щыlагь. Ащ иІофшІэн хэлэжьагъэх институтым иотдел зэфэшъхьафхэм, шІэныгъэхэм зыщахагъэхъорэ институтым яюфышіэхэр, кіэлэегъаджэхэр ыкІи кІэлэпІухэр.

Конференциер шІуфэс гущы-ІэкІэ къызэІуихыгъ филологие шІэныгъэхэмкІэ докторэу, институтым ипащэу Бырсыр Батырбый. Зигъо ІофыгъомкІэ зэхащэгъэ Іофтхьабзэр къытхэмытыжь шІэныгьэлэжьышхоу, шІэныгъэхэмкІэ Адыгэ (Черкес) Дунэе академием иакадемикэу, Адыгэ Республикэм илъэпкъ тхакloy, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо премие илауреатэу, къуаджэхэу Хьатикъуае, Нэшъукъуае, Щынджые, Краснодар краим хэт ПсышІопэ районым яцІыф гъэшІуагъэу ХьэдэгьэлІэ Аскэр ыцІэ кІэрыпчын умылъэкІынэу зэрепхыгъэр, Аскэр опсэуфэ, ліэшіэгъуныкъом ехъум нартхэм яхьылІэгъэ къэбархэм, пщыналъэхэм, тхыдэхэм яугьоин, язэгьэзэфэн-зэхэфын ыкІи якъыдэгъэкІын мыпшъыжьэу зэрэдэлэжьагъэр хигъэунэфыкІыгъ. ШІагъэу щыІэр мымакІэми, лыхъужъ эпосымкіэ джыри шІэгьэн фаер зэрэбэр, а лъэныкъохэм зэдяусэнхэу, зэхэгущыІэнхэр, зэдэгупшысэнхэр конференцием зэшІуихыщт Іофыгьоу ылъытагь. Амал зэриlэкlэ эпосэу «Нартхэр» къыдэгьэкІыжыыгьэнхэр игьоу ыльэгъугъ, конференцием хэлажьэхэрэм яюф дахэу рекюкынэу къафэлъэІуагъ.

Ащ пыдзагьэу, пленарнэ зэхэсыгъом доклад шъхьаІэу «Ліыхъужъ эпосэу «Нартхэр» шІагъэу щыІэр, шІэгъэн фаер» зыфиюрэр филологие шіэныгъэхэмкlэ докторэу. loploтэ шlэныгъэмкІэ отделым ипащэу Цуекъо Нэфсэт къыщишІыгъ. Илъэс 56-рэ мы институтым Іоф щызышІэгъэ шІэныгъэлэжь-нартоведэу, тхакіоу Хьэдэгъэліэ Аскэр ихьатыркІэ адыгэ лъэпкъым литературнэ саугъэт льапізу, ліыхъужъ эпосэу «Нарт-

мэ эпосым анаІэ зэрэтетыгьэр, непи зэрэтетыр къыхигъэщызэ, эпосымкІэ къыдэкІыгъэ тхылъхэм аціэ къыриіуагъ. ХьэдэгьэлІэ Аскэр иІофшіагьэу «Героический эпос «Нарты» и его генезис» зыфиlорэр гупшысэ куу зэфэхьысыжьхэр эпосымкіэ къызыщиіотыкіыгьэу ылъытагъ. ХьэдэгъэлІэ Аскэр эпосыр ыугъоижьыгъэу, къыхиутыгъэ къодыер армырэу, ар зэкІэ кавказ цІыф лъэпкъхэм ыкІи тыдэрэ чІыналъэ щыІэ адыги алъыгъэІэсыгъэнымкІэ, зэлъягъэшІэгъэнымкІэ Іофышхо зэришІагьэр, фестивалэу «Нартхэм ямашІо орэмыкІуас!» зыфиюу Аскэр кіэщакіо зыфэхъугъагъэр адыгэ шъолъырым имызакъоу, Шапсыгъи, ІэкІыб къэралхэми зэранэсыгьагьэм игугьу къышІыгь. Аскэр мы Іофышхо ехьыжьагъэр ыгу, ыл анэсэу, игупшысэ тефэу зэрилэжьыгъэм адыгэхэмкІэ осэшІу зэриІэр Нэфсэт къы-Іуагъ. Джащ фэдэу, эпосэу «Нартхэр» къызыдэкІыгъэр ильэс 25-рэ зэхъум, Мыекъуапэ щызэхащэгъэгъэ мэфэкІ Іофтхьабзэм, дунэе мэхьанэ зиІэ конференциехэу кавказологхэм афызэхащэгъагъэхэм, ахэм ХьэдэгьэлІэ Аскэр ишІошІ, игупшысэ ренэу зэрахэтыгьэм Цуекъо Нэфсэт кіэкіэу къатегущы агъ. Джы эпосымк і эшэгъэн фаехэм анаІэ тыраригъэдзагъ. Іофым пэрыохъу фэхъурэм мылъку щымыІэр зэращыщыри къыхигъэщыгъ, ау ащ пае къэмынэу, хэти эпосым ишъыпкъэ рихьылІэу Іоф дишІэмэ, адыгэ лъэпкъым игушъхьэлэжьыгъэ хахъо фэхъунэу ылъытагъ. Шэныгъэлэжь-нартоведзу, ціыфышіоу, ІофшізкІошхоу ХьэдэгъэлІэ Аскэр икъуаджэу Хьатикъуае дэт иунэ тІозэтет — тхакІом, шІэныгъэлэжьым и Унэ-хэпІэ зыплъыхьапІэ музееу шІыгъэныр, зыщыпсэугъэ унэм мыжъобгъу ХьэдэгъалІэм къыщыфызэІуахыныр ыкІи илъэси 3-м зэ научнэ конференциехэр эпосымкІэ зэхэщагъэзэ шІыгъэнхэр Нэфсэт игьоу ылъэгьугь, «ахэмкІэ тигущыІэ тиреспубликэ пащэхэм анэдгьэсымэ, къыддыра-

гъэштэнэу, къыддеІэнхэу сэгугъэ», — ыІуагъ ащ.

Зэхэсыгьом къыщыгущыІагьэх филологие шІэныгъэхэмкІэ докторэу, бзэмкІэ отделым ипащэу Гъыщ Нухьэ, Лъэпкъ музеим и юфыш і эу, археолог эу Тэу Аслъан, филологие шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу, loplyaтэхэмкІэ отделым иІофышІэ шъхьаІэу Къуекъо Асфар.

Научнэ конференцием и юфшІэн ащ ыужым фольклорымрэ литературэмрэ ыкІи бзэм ясекциехэм ащылъагъэкІотагъ. Ахэм къащыгущыІэгъэ шІэныгъэлэжь пэпчъ эпосэу «Нартхэм» шloy хэлъ лъэныкъор къыриютыкыгъ ыкІи арипхыгъ ар бзэм, лъэпкъым, литературэм. Илъэс минищ гъогум амыгъэушъокугъэ нарт къэбархэм акъыл куу. губзыгъагъэ зэрахэлъыр джыри зэ агъзунэфыгъ. Конференцием ыгъэгупшысагъэх, гухэлъыкІэхэр къыгъэущыгъэх.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан конференцием къыщытырихы-

машинэхэм хьылъэ зэращэным-

Гъэлъэшыгъэ шІыкІэм

тетэу лъэплъэх

Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкум и Президиум зэхэсыгьо и агь. Хыкумыш хэмрэ хэгьэгу кloul loфхэмкlэ къулыкъухэм яліыкіохэмрэ зэгъусэхэу машинэшхохэм ыкіи хьыльэзещэ машинэхэм яюфыгьохэм атегущыІагьэх.

АР-м и Апшъэрэ хьыкум и зэрэдилъытэу ахэм пшъэдэ-Президиум хэтхэр, Красногвар- кlыжь ахьын, водительхэм зедейскэ, Тэхъутэмыкъое ыкІи Теуцожь районхэм яхьыкумышІхэмрэ зэгъэшІужь хьыкумышІхэмрэ, Адыгэ Республикэм гьогурыкІоныр щынэгьончъэнымкІэ икъэралыгьо инспекцие ипащэу А. Курпас, экономикэм епхыгьэ бзэджэшІагьэхэр къыхэгъэщыгъэнхэмкІэ ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипащэу А. Гъонэжьыкъор, нэмыкІхэри.

Зэхэсыгъор къызэlуихыгъ АР-м и Апшъэрэ Хьыкум и Тхьаматэу Трахъо Аслъан. Ащ къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, машинэшхохэм ыкІи хьылъэзещэ машинэхэм гъогурыкІоным ишапхъэхэр бэрэ аукъох. Хьылъэзещэ машинэхэм хэбзэгъэуцугъэм къыдилъытэрэ шапхъэхэр зэраукъохэрэр ащ дакІоу хэбзэукъоныгъэхэм

Іофтхьабзэм хэлэжьагьэх яадминистративнэ Кодекс къыфэнымкіэ яфитыныгьэхэр охътэ гъэнэфагъэкІэ аlахын зэралъэкІыщтхэр А. Трахъом къыІуагъ.

АР-м и Апшъэрэ Хьыкум и Тхьаматэ игуадзэу О. Кули-

шапхъэхэр зыукъохэрэм пшъэдэкІыжь ягьэхьыгьэныр. Хьыльэ зезыщэрэ машинэшхохэм гьогу-гумэкІыгъуабэ къапэкІы. Бащэ зэрэзэращэрэм къыхэкІэу гъогухэр акъутэх, ащ къахьырэ зэрарым илъэс къэс хэхъо. Шъолъырым иинфраструктурэ гъэпытэгъэным пае республикэ бюджетым мылъку макІэп къыхахырэр. ГущыІэм пае, 2014-рэ илъэсым мы лъэныкъом пэlyaгъэхьанэу сомэ миллион 400 фэдиз къатІупщыгъ.

Джащ фэдэу хьылъэзещэ машинэхэр псынкlащэу зэрэзэрафэрэм къыхэкІэу, тигьогухэм хъугъэ-шІэгъэ 18 фэдиз къатехъухьагъ. Нэбгырабэхэм

Хьылъэ зезышэрэ машинэшхохэм гъогурык оныр щынэгъончъэнымкіэ гумэкіыгъуабэ къапэкіы. Бащэ зэрэзэращэрэм къыхэкізу гъогухэр акъутэх, ащ къахьырэ зэрарым илъэс къэс хэхъо.

ченкэм мы ІофыгьомкІэ хьыкумышІхэм анахьэу анаІэ зытырагъэтын фэе лъэныкъохэр къыхигъэщыгъэх. Ащ къызэри-ІуагъэмкІэ, 2007-рэ илъэсым аштэгъэ Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу «Административнэ хэбзэукъоныгъэхэмкІэ Кодексым зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэр» зыфиlорэм къыхеубытэ машинэшхохэм ыкІи хьылъэзещэ машинэхэм ягъэзекіонкіэ

шъобж хьылъэхэр атещагъэхэ хъугъэ, ахэм азыныкъом ядунай ахъожьыгъ. Мы илъэсыр къызихьагъэм къыщыублагъэу нэбгырэ 211-у административнэ пшъэдэкІыжь зытыралъхьагъэхэм ащыщэу нэбгыри 10-р ары ныІэп зефэнымкІэ фитыныгъэхэр зыlахыгьэхэр.

А. Трахъом къызэриІуагъэмкІэ, мы Іофыр зэшІохыгьэ хъуным, административнэ Іофхэр икъоу

зэхэфыгъэнхэм апае зэик унашъо хьыкумышІхэм аштэн фае. АР-м игъогухэр щынэгъончъэу шытынхэм фэш хьылъэзещэнымкІэ пшъэдэкІыжь зыхьырэ пащэхэм ыкІи юридическэ лъапсэ зиІэу лажьэхэрэм пшъэдэ-

кІэ Іизын къязытырэ документыр аlахын фитых, джащ фэдэу хэушъхьафыкІыгьэ пропуск ямыІэ зыхъукІэ, административнэ тазырэу водителым сомэ мини 2 — 2,5-рэ рагьэты е автотран-

Хьылъэзещэ машинэхэр псынкіащэу зэрэзэрафэрэм къыхэкіэу, тигъогухэм хъугъэ-шіэгъэ 18 фэдиз къатехъухьагъ. Нэбгырабэхэм шъобж хьылъэхэр атещагъэхэ хъугъэ, ахэм азыныкъом ядунай ахъожьыгъ.

водительхэм зефэн фитыныгъэхэр аlыхыгъэнхэ фае.

Хьылъэ зезыщэхэу респубхьыбэр Адыгеим ыкІи Краснодар краим ащыпсэухэрэр арых. Хэбзэгьэуцугьэр зыукъуагъэм иІоф зэхэфыгъэным пае административнэ тазыр зэрэтыралъхьагъэр зэрытхэгъэ тхьапэр ар зыщыпсэурэ чІыпІэм фагъэхьы. Бэрэ къыхэкІы а зы водителым пчъагъэрэ административнэ пшъэдэк ыжь рагъэхьэу. НахьыбэрэмкІэ пшъэдэкІыжьэу афагъэнафэрэр тазырыр ары, ау ар зэрэмакІэм къыхэкІэу нахьыбэхэр ащ къыгъэуцухэрэп.

О. Куличенкэр къэгущыІэзэ, машинэшхохиенишам ыки хьылъэзещэ машинэхэм алъэныкъокІэ щыІэ хэбзэгьэуцу базэм зэхэсыгьом хэлажьэхэрэм анаІэ тыраригьэдзагъ. Ащ къызэрэдилъытэрэмкІэ, хэукъоныгъэ зышІыгъэхэм машинэшхохиенишам ыкlи хьылъэзещэ

кІыжьыр икъоу ягъэхьыгъэн ыкІи спортыр мэзи 4 — 6-кІэ зэрифэн ымылъэкІынэу агъэнафэ. Пащэхэм тазырэу сомэ мин 15 — 20, юридическэ лъапсэкІэ ликэм игъогухэм атетхэм яна- лажьэхэрэи сомэ мин 400 — 500 атыралъхьэ.

> Машинэшхом хьылъэу илъын фаем къехъу хъумэ, водителым имызакъоу, ар зыгъэлэжьэрэ пащэми пшъэдэкІыжь рагъэхьынэу щыт. Юридическэ лъапсэ зиІэу лажьэрэм автомобилыр тетхагъэмэ, тазырыр сомэ мин 250 — 400-м кІэхьан ыпъэкІышт.

> Президиумым изэхэсыгъо иІофшІэн зэфэхьысыжьхэр фашыхэзэ, мы лъэныкъомкіэ хэбзэукъоныгъэ зышІыгъэхэм административнэ Іофхэр къафызэІуахы зыхъукІэ, пшъэдэкІыжьэу арагъэхьыщтыр зыфэдэм нахь анаІэ тырагъэтынэу ыкІи мыщ фэдэ административнэ Іофэу зэхафыгъэхэр мазэ къэс АР-м и Апшъэрэ Хьыкум къы экlагъэхьанхэу район хьыкумышІхэм япащэхэм афагьэпытагь.

КІАРЭ Фатим.

«Сихэку, сиорэд **ощ пае**

къэсэlo»

Тикъэлэ шъхьаІэ мы мафэхэм къэгъэлъэгъон зэфэшъхьафхэу музейхэм, тхылъеджапІэхэм, апшъэрэ ыкІи гурыт еджапІэхэм, кІэлэцІыкІу ІыгьыпІэхэм, къэлэ гупчэм ащызэхащагьэхэм жъи, кІи ягуапэу ахэлэжьагь.

АР-м и Лъэпкъ тхылъеджапІи зэрэщыхабзэу, тхылъ къэгъэлъэгъонхэу «Мой край, тебе я песню пою» зыфиlорэр щагъэуцугъ. КраеведениемкІэ отделыр ары зыгъэхьазырыгъэр. Тхылъхэм, брошюрэхэм, альбомхэм, буклетхэм, журнал ыкІи гъэзет зэфэшъхьаф тхыгъэхэм Адыгэ Республикэр зэхэщагьэ зэрэхъугьэр къаlуатэ. МэкІайхэм атетых Адыгэ автоном хэкүр Адыгэ Республикэ зэрэхъугъэр кІэзыгъэтхъырэ къэралыгьо законхэр. Нэм къыкІедзэх томитІу хъуКавказым щыпсэурэ льэпкьхэм анахьыжьэу адыгэхэм 1991-рэ ильэсым кьэралыгьо гьэпсыкІэ яІэ хъугьэ ыкІи льэпкьыцІэмкІэ республикэм еджагьэх. Ильэс 23-рэ хьугьэ Адыгэ Республикэр загьэпсыгьэр. Мы хьугьэ-шІэгьэ иным епхыгьэ мэфэк Іофтхьабзэхэр ильэс кьэс зэхащэх, ахэм тищыІэкІэ-псэукІэ, ащ ыльапсэ зэрэзэтеуцогьэ шіыкіэр, экономикэм, политикэм, республикэм иль рэхьатныгъэр, щыпсэурэ льэпкъхэр зэрэзэхьулІэхэрэр, Адыгеим итарихь ыкІи икультурэ гьогу кьащыраютыкы.

рэ тхылъэу «Становление государственности Адыгеи» зыфиlорэр. Мыщ очеркхэр ыкlи этнополитикэ тарихъымкІэ документхэр къыщытыгьэх. Н. КІыргъым итхылъэу «Государственность Адыгеи: этапы становления и развитие» зышъхьэу, Адыгэ автоном хэкур загъэпсыгьэр ильэс 80 зэрэхъугьэм фэгьэхьыгьэр Р. Хьаджэбыекъом иІофшІагъэу «Республи-

ка Адыгея: проблемы реформирования общества в 80 — 90-е годы» зыфиюрэр гьозэпіэ дэгъух. Брошюрэу «Государственные символы Адыгеи» зышъхьэм республикэм игимн, ибыракъ яхьылІэгьэ шІэныгьэхэр дэбгъотэщтых. «Адыгея: от автономии к республике» зыфи-Іорэр АР-м и Апэрэ Президентэу А. Джарымэр ары зытхыгъэр.

Адыгэ

Адыгэ Республикэм хэхъоныгъэхэр ышІызэ зэрэпсэурэр къащыІотагъ альбом кІэракІэхэм.

Джырэ уахътэм Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан илъэпкъ ыпашъдехохшыстындегшп е видыш е ах зэрэзэшІуихыхэрэм, цІыф жъугъэхэр зэрэзылъищэхэрэм, зэрэзэригьэшІухэрэм, щыІэкІэ амалхэр зэрэкіэкіхэрэм яхьыліагь шІэныгъэлэжьэу ЩэшІэ Казбек итхылъэу «Всадник всегда в седле» зыфиlорэр. Ары, узэкъотмэ улъэш, ар ухэтми пщыгъупшэ хъущтэп. УзэкІэдэІукІыжьыным, узэфэсакъыжьыным, мафэ къэс уиюрэ уишюрэ зэтефэу узэдэлэжьэным осэшхо яІ, а зэкІэр ары тилъэпІэ Адыгэ Республикэр зыгъэпытэрэр, зыІэтырэр, щызыгъаІэрэр.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

ЗЕКІОНЫР

псэфын зэралъэкІырэр.

Адыгеим «Джэнэтыр» щагъэпсыщт

Зыгьэпсэфыпіэ-зыгьэхьужьыпіэ зэхэтэу «Джэнэт» зыц[эр Адыгеим икъушъхьэхэм ащагъэпсынэў рагъажьэ. Шъугу къэдгъэк ыжьын къалэу Шъачэ бэмышІэу щыкІогьэ инвестиционнэ форумым Адыгеим рихьылІэгьэ проектхэм «Джэнэтым» игъэпсын фэгъэхынгъэри зэрахэтыгъэр.

стерствэ макъэ къызэригъэlурэмкlэ, Федеральнэ программэу «Развитие внешнего и въездного туризма в Российской Федерации до 2018 года» зыфиІорэм хагъэхьанэу Адыгеим щагъэхьазырыгьэ, зекІоным фэгъэхьыгъэ проектитІу къыхахыгъ. Ростуризмэм иэксперт Совет изичэзыу зэхэсыгъо ахэр проект анахь дэгъуи 10-у агъэнэфагъэхэм щыхалъытагъ. Зигугъу къэтшІыхэрэр зыгъэпсэфыпіэ паркэу «Джэнэтымрэ» «Лэ-

гьо-Накъэ Адыгеим икъэлапчъ» зыфиlорэ проектымрэ.

псыщт. Паркым хьакІэщхэр, шхапІэхэр,

джэгупІэхэр хэтыщтых, зыщыбгъэпсэ-

щтых е гьогу кіэшіагьэхэмкіэ къыращэ-

кІыщтых. Паркыр хым ышъхьагь нахьи

метрэ 850-м къыщегъэжьагъэу 1700-м

нэсэу нахь лъэгэщт. ХъымыщкІэй ки-

лометри 5 зэрэпэчыжьэщтыр. ГъочІэгъ-

хэр, псыкъефэххэр, къушъхьэ тlуакlэхэр,

чІыопсым исаугьэтхэр къыхиубытэщтых.

«Джэнэтым» цІыфхэр лъэсэу щызекІо-

фыным тегъэпсыхьэгъэщт.

«Джэнэтым» игъэпсын фэгъэхьыгъэ инженер-топографическэ ІофшІэнхэр аухыгъэх, чІыгоу паркым къызэлъиубытыщтыр агъэнэфагъ. Джащ фэдэу электричествэ рыкіуапіэр агъэпсы, ХъымыщкІэй къыщегъэжьагъэу Лэгъо-Накъэ нэс автомобиль гъогум ишІын щылъагъэкІуатэ. Ахэм апае федеральнэ гупчэм сомэ миллион 960-рэ къытІупщынэу щыт.

«мытенежД» дехфыІр еІиє ещахА игъэпсын хэлэжьэнхэ алъэкlыщт, псэуалъэу ащ ишъолъыр щашІыщтхэр зытырагъэуцощтхэ чІыгухэри бэджэндэу аштэшъущтых.

ТичІыгу арэущтэуми джэнэтым фэд, арышъ, «Джэнэтыри» ащ къекlупэщт.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

«А-159-рэ» зыфиlорэ федеральнэ гьогур Адыгеим ишъолъыри пхырэкІы. Къалэу Мыекъуапэ икІэў Кавказ къэралыгъо биосфернэ заповедникым екІолІэрэ автомобиль гьогури аш шыш.

> Федеральнэ коммерческэ учреждениеу «ГъогухэмкІэ гъэІорышІапІэу «Черноморье» зыфиlорэм макъэ къызэригъэlугъэмкlэ, а гъогу Іахьыр къутырэу Веселэм пэблагъэу псыхъоу Шъхьэгуащэ телъ лъэмыджым зэпырэкіы, гъогуші ГъэіорышІапІэм игъоу ылъыти, лъэмыджым игъэкІэжьын бэмышІэу фежьагъэх.

> Адыгеим щыпсэухэрэми, зыгъэпсэфакІо къакІохэрэми узыщыфэе уахътэм гъогум узэпырыкІышъунэу зэрэщымытыр ягъэшІэгъэн фае. Лъэмыджым Іоныгъом и 30-м къыщегъэжьагъэу шэкІогъум и 30-м нэс Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэр рашІылІэщтых. Апэ зы лъэмыджыбгъур агъэцэкІэжьыщт, Іофхэр къаухыфэхэкІэ а лъэныкъом машинэхэр рагъэкІощтхэп. Нэужым ятІонэрэ бгъум фежьэщтых.

Федеральнэ коммерческэ учреждениеу «ГъогухэмкІэ гъэ Іорышіапізу «Черноморье» зыфиюрэм гьогухэр Іыгьыгъэнхэмрэ ахэм язытет лъыплъэгъэнымрэкІэ» иотдел ипащэу И. Пузыревскэм къызэриІорэмкІэ, Адыгеим имызакьоу, Краснодар краим ичІыпІэ зэфэшъхьафхэм ащы-Іэ лъэмыджхэу федеральнэ гьогухэм ащыгьэпсыгьэ--нешфо ныажејяеце пмех хэр ащызэшІуахых.

Мыекъуапэ икІэу Кавказ заповедникым екјурэ гъогум тет лъэмыджым ылъапсэхэр агъэпытэщтых, мыжъо гъэчъыгъэу ащ телъхэмрэ льэс гьогухэмрэ агьэцэкіэжьыщтых. Лъэмыджыбгъухэм аlут шlыхьагъэхэр кlэу lyaгъэуцощтых, агъэлэщтых.

(Тикорр.).

ЫгукІэ къыхихыгъэ

сэнэхьат

Шумэн Маринэ ицІнкІугьом кънщегъэжьагъэу кІэлэегьэджэ сэнэхьатыр ыгу рихьыщтыгьэ. КІэлэцІыкІухэм апыльыным, ахэр ригъэджэнхэм ренэу кІэхьопсыщтыгьэ. Хьэльэкьое гурыт еджапІэр тфы закІэкІэ къызеухым, ищыІэныгъэ гьогу зэрипхыщтым Маринэ

ехьирэхьишагьэп. Пшызэ шьольыр кьэралыгьо университетым филологиемкІэ ифакультет чіэхьагь, мыгьэ ар диплом пльыжькіэ кънухыгъ.

Пшъэшъэ ныбжьыкІэм шІэныгъэу зэригъэгъотыгъэмкІэ адэгуащэ шІоигъоу икъоджэ, иеджэпІэ гупсэ къыгъэзэжьи, ыгу етыгъэу июфшын щыригъэжьагъ. Непэрэ мафэм я 9-рэ классхэм урысыбзэмрэ литературэмрэкІэ ащырегъаджэх.

– Мы илъэсыкІэ еджэгъумкІэ сиІофшІэн езгъэжьагъ, къејуатэ Маринэ. — Къыхэсхыгъэ сэнэхьатыр лъэшэу сыгу рехьы, илъэс заулэкІэ узэкІэ-Іэбэжьмэ сезгъаджэщтыгъэ кІэлэегъаджэхэм сагоуцуагъэу садэлажьэ. Зыгорэ къыздэмыхъугъэми, ІэпыІэгъу къызэрэсфэхъущтхэри, гуфэбэныгъэ къысфыряІзу къызэрэспэгъокІыщтхэри дэгъоу къызгурэlo.

КІэлэегъаджэ пэпчъ шіыкіэ гъэнэфагъэм тетэу иегъэджэн сыхьатхэр зэхещэх. Маринэ къызэрэтиІуагъэмкІэ пшъэрылъ шъхьа1эу зыфигъэуцужьырэр кІэлэеджакІом цыхьэ къыфишІыныр ары. Хэукъоныгъэ хэзышІыхьэгъэ кІэлэеджакІом дысэу дэмыгущыІэу, зыдэхыгъэ гьогум амалэу иІэмкІэ тырещэжьы.

– Сыфай сиегъэджэн сыхьатхэр гъэшІэгьонэу зэхэсщэнхэу. Унэм сыкъэкІожьыгъэми сиюф сыухыгьэу слъытэрэп, непэ кіэлэеджакіохэм ясlvaгъэм. язгъэшlагъэм. къагурымыІуагъэм сягупшысы, нетшеІшэедар фо мефым едишу планыр зэхэсэгъэуцо. Я 9-рэ классыр къаухы зыхъукІэ ушэтынэу атыщтхэм апэрэ мафэм къыщегъэжьагъэу фэзгъэхьазырынхэу сыфежьэ. Анахь шъхьа-Ізу слъытэрэр кІэлэеджакІохэм теубытагъэ ахэлъэу, рэхьатэу ашІэрэр къыраІотыкІын алъэкІыныр ары. Гъэсэныгъэм исистемэ зэхъокІыныгъэу фэхъугъэхэм атетэу апшъэрэ еджапІэм шІэныгъэу Маринэ щызэригьэгьотыгьэхэр къызфигьэфедэхэзэ Іоф ешІэ. ШэпхъакІэхэм атетэу иегъэджэн сыхьатхэм интерактивнэ доскэр ыкlи нэмык Іэмэ-псымэхэр бэу ащегъэфедэх. Шіыкіакіэмкіэ кіэлэеджакІохэм Іоф адапшІэмэ нахь къагуры о специалист ныбжьыкІэм елъытэ.

Пшъэшъэ ныбжьыкІэм кІэлэегъэджэ сэнэхьатыр къыхихынымкІэ щысэ фэхъугъэхэр бэу иІэх. Янэрэ ятэрэ илъэс пчъагъэ хъугъэу Хьэлъэкъое гурыт еджапіэм Іоф щашіэ.

— Kъыcaloy къыхэкlыгъ «сыда юрист е экономист ухъунэу узкlыфэмыер?» Кlэлэегъэджэ сэнэхьатыр сэ сыгукІэ къыхэсхыгъ. ЫпэкІи сырылэжьэнэу сыфай. Непэ кІэлэегъэджэ ныбжьыкІэхэм апае къэралыгьом бэ ышІэрэр. Программэ гъэнэфагъэу щыІэхэм сэри сахэлэжьэнэу сыфай.

ЦІыфым сэнэхьатэу къыхихыгъэр шІу ылъэгъу зыхъукІэ, лъэгэпІэ инхэм анэсы. Гу зэІухыгьэ, гушІубзыу пшъэшъэдехушественный пробраммым деходимым деходим деходимым деходимым деходимым деходимым деходим де зэришІыщтхэр гъуащэрэп. Гухэлъэу иІэхэм ащыщ Адыгэ къэралыгъо университетым иаспирантурэ чІэхьажьыныр. Зыфигъэуцужьыгъэ пшъэрылъхэр Шумэн Маринэ къыдэхъунхэу тыфэлъаю.

ПІАТІЫКЪО Анет.

КЪЭБЭРТЭЕ-БЭЛЪКЪАРЫМ ИЦІЫФ ГЪЭШІУАГЪЭХЭР

«Улажьэмэ,

лыжъ пшхын»

Шэуджэн Абу 1931-рэ ильэсым бэдзэогъум и 10-м Щэджэм районым хэхьэрэ Шъхьэлыкъо къуаджэ къыщыхъугъ. Къуаджэм дэт еджапІэм иклассибл къызеух нэуж республикэм иеджэп эинтернат чІэхьагь. Ар тыжьын медалькІэ кьыухи, Ломоносовым ыцІэ зыхьырэ къэралыгьо университетэу Москва дэтым июридическэ факультет чІэхьагь.

Апшъэрэ еджапІэр къеухышъ, ыныбжь илъэс 23-м итэу Абу лэжьэнэу регъажьэ. Народнэ хьыкумышІэу Налщык Іоф щишіэзэ, зэшіокіэу иіэхэм гу къылъатэшъ, КъБАССР-м и Апшъэрэ Хьыкум ихьыкумышІэу рагъэблагъэ. ПшъэдэкІыжьышхо зыпыль къулыкъур дэгъоу зыгъэцакІэщтыгъэ, зишІэныгъэхэм ахэзыгъахъо зышІоигьо кІалэр 1958-рэ ильэсым МКъУ-м иаспирантурэ чІэхьэ, ау иунэгьо Іофхэм апкъ къикІыкІэ ащ къычІэкІыжьын фаеу мэхъу.

ЕтІанэ Мэлбэхъо Тимборэ регъэблагъэшъ, Шэуджэныр КПСС-м ихэку комитет иаппарат иинструкторэу илъэситю мэлажьэ. А Ізнатіэм Іотыфэ партийнэ ІофшІэным дэгъоу зыхигъэгъозагъ. ЫужыкІэ Абу республикэм и Апшъэрэ Хьы-. кум ипащэ игуадзэ мэхъу. Ар хьыкумышІэуи щытыгъ, граждан ІофхэмкІэ отделми ипэщагъ. 1973-рэ илъэсым КъБАССР-м и Прокуратурэ уголовнэ-хьыкум ІофхэмкІэ икъутамэ ипащэу агъэнафэ.

ЫужыІокІэ идиссертацие пхырегъэкІышъ, Шэуджэныр юридическэ шІэныгъэхэмкІэ кандидат мэхъу. 1991-рэ илъэсым тиреспубликэ и Апшъэрэ Совет правэмкІэ икъэралыгъо къутамэ исекретариат ипащэу агъэнафэ. 1994-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу ар КъБР-м и Конституционнэ Хьыкум конституционнэ правэмкІэ иотдел ипащэу илъэсиблэ мэлажьэ. 2003-рэ илъэсым пенсием кІуагъэ.

Илъэс зэфэшъхьафхэм къулыкъу ІэнэтІэ лъагэхэм аlутыгьэ Шэуджэным ІофшІэнымкІэ гъэхъагъэу ышІыгъэхэм къэралыгьом гу къалъитагъ. РСФСР-м и Апшъэрэ Совет и Президиум ипащэу М. Ясновымрэ ащ исекретарэу Х. Нешковымрэ аlaпэ зыкlэдзэжьыгьэ тхыгьэ ащ 1983-рэ илъэсым къыфагъэхьыгъагъ, ащ мырэущтэу итыгь:

«Ныбджэгъу лъапІзу Шэуджэн Абу Къамбот ыкъор! 1983-рэ илъэсым щылэ мазэм и 10-м къыдэкІыгъэ унашъомкіэ социалистическэ хабзэхэм ягъэпытэн уишъыпкъэу пкіуачіэ зэрепхыліэрэм фэшІ РСФСР-м и Апшъэрэ Совет и Президиум цІэ лъапІэу «РСФСР-м изаслуженнэ юрист» зыфиlорэр къыпфигъэшъошагъ».

МЫРЗЭКЪЭНЭ Дис.

КЪОДЖЭ ЩЫІАКІ

ШъэолІыхъу Валерэ Руслъан ыкъор 1973-рэ илъэсым къуаджэу Хьатыгъужъыкъуае къыщыхъугъ, непэ илъэс 41-рэ ыныбжь. Сэнэхьатэу зыфеджагъэм Іоф ришІэнэу игъо ифагъэп. Къэралыгъор зызэбгырызыжьым, военнэ заправщик сэнэхьатыр зыми ищыкІэгъэжьыгъэп. Ащ сабыищ и — Аза, Айдэмыр ыкІи Амин.

Телерадиокомпаниеу «Адыгеим» апэрэу къызегьэлъагьор ары Валерэ цІыфхэм нахь зашІагъэр.

Ащ къеlуатэ: «СицІыкІугъом къыщегъэжьагъэу зыгорэмэ сяпІэжъэжъыныр сыгу рихьыщтыгъ. Силэгъу кlалэхэр джэ-

Валерэ ІэпэІас

щагум сыдэсыгъ Іоф ціыкіу горэмэ ауж ситэу. А уахътэми щэрэхъищ зыкІэт кушъхьэфачъэр сизакъоу сшІыгъагъэ».

Валерэ ыныбжь хахъо къэс, икъулайныгъи хахъоштыгъ. Гъучы унэри, гъучі гъэжъэныри ыІэ къыригъэхьагъ. «Зэгорэм, — elo ащ, — синыбджэгъу кІалэм тхыль къысфихьыгъагъ машинэм имодель, ар зэрэзэхэлъыр, пшІыщтмэ, Іэмэ-псымэу, нэмыкІэу ищыкІэгьэщтхэр, ахэм атекІодэщтхэр итэу». «Валерэ къаигъэ, Іофэу зыуж ихьагьэр ымыухэу ыуж икІырэп», alo иныбджэгъухэм. Псыцур лъабжъэкІэ чІым пытэу зэрэтеуцорэм фэдэу, Валери теубытагьэ хэльэу а тхыльыр зэригъэшІэнэу ыуж ихьагъ, нэужым машинэр ыугъоигъ. Пкъэури, гъучІышъхьэри, зэгъэкІун Іофхэри фэсакъызэ илъэсныкъом къыкооц ыгъэхьазырыгъэх.

 Бэми макІэми сомэ мин 30 хэзгъэкІодагъ, — elo Валерэ. — Джыри Іоф тІэкІушъокІу горэхэр машинэм хэшІыхьажьыгъэн фае. Машинашъхьэр зыфэдэщтыри къыфэсы-

гуным дихьыхыхэ зэхъум, сэ угупшысыгъ, ау сызыфаер автоматикэ хэтэу, ежь изакъоу зыкъытырихъонэу ары. Щэрэхъ тэмэ зэхэльыр тІэкІу пхъэша-Іоми, гумэкІыгъо къыпыкІырэп, кум уис къыпшІуигъэшІыщтэп, чІыгум нэс къещэхыгъэми. Джыри гухэлъ сиІ сиамал къызэрихьэу, нахь игъэкІотыгъэу машинэхэр сшІынхэу. Машинэшіыным ищыкіэгъэ тіэкіу-шъокІухэр езгъэгьотынхэм пае Іэпы-Іэгъу къысфэхъугъэх, ахэр синыбджэгьоу Тхьагьэнэ Мурат, сшыхэу Шъэоліыхъу Долэтрэ ГъучІыпсэрэ, нэмыкІхэри.

Валерэ упчІэ заулэ есэтыфэ иныбджэгъухэри къытпэмычыжьэу щысыгъэх. Машинэм хэпІэжъэжъыхьэщтыгьэх, машинэшІыным пылъ къэбархэри, Валерэ иІофшіакіэ зыфэдэри къаІуатэщтыгъ. «КІымэфэ мафэхэр зэщыгъохэу аюми, тэркІи, ВалерэкІи арэущтэу щытыгъэп, Іофым тІэ хэлъызэ гъатхэри, гъэмафэри къэсыгъэх», — elo Мурат.

Иныбджэгъухэм зэрэдырагъаштэрэм фэдэу ишъхьэгъуси Валерэ дырегьаштэ. Валери ягуащи агухэр зэlухыгъэх, губзыгъэх. ЗэдэгущыІэгъоу адэсшІыгъэм сшъхьэ гупшысэ къыригъахьэщтыгъ мыхэр бэшІагъэ фэдэу зысшІэхэрэр. ЯІанэ шыгъэ зэпыт, яунапчъэ хэти фызэІухыгъ.

Валерэ ыгу илъыр зэзгъэшІэнэу упчІэ зэфэшъхьафхэр естыщтыгъэх, ау ащ гущыІэ лые къыІоныр ишэнэп. «Сятэжъ Іофым зэрэфыщытыгъэр сыгу къэкІыжьы къысиІуагь ащ. — Ар зэпсаум, икІыщ ихьапІэ тетхэгъагъ: «Умыщынэу къычlахь, укъызфэкІуагъэр къаІо, бэ VMЫIOV ЧІЭКІЫЖЬ».

Джы Іофыгъоу Валерэ ыпэ илъыр машинэм итхылъхэм ягъэпсын.

Лъэпкъыр къахэзыгъэщырэр ащ ицІыфхэм ягъэхъагъэхэр ары. Валери зы гъэхъагъэ ышІыгъэу сэлъытэ. Ау машинэ закъоп зигугъу къэпшІынэу Валерэ иІэр. ЧыифкІэ шІыгъэу гъэпсэфыпІэ цІыкІу ядэжь дэт. пчъагъэу зэхэлъ шабзэр иІ. шъэжъыехэр ешІых... Валерэ адыгэгъэшхо хэлъ. ГущыІэгъоу дэсшІыгьэм сигьэрэзагь. Тхьэм ыІомэ Валерэ джыри мыщ фэдэ къэбарышіухэмкіэ тигьэгушіощт, ыцІэ дахэкІэ чыжьэуи щари гъэшІыщт.

ЮСЫП Заур. Хьакурынэхьабл.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Экономикэ Іофшіэн лъэпкъхэмкіэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкіэ и Министерствэ къыфэіорышіэхэрэм яІофышІэхэм лэжьапкІэ зэраратырэм ехьылІэгъэ Положением зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм яІофышІэхэм лэжьапкІэ зэраратырэ шІыкІэм хэбзэ икъу хэлъхьэгъэным тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашьо ешіы:

- 1. Экономикэ ІофшІэн лъэпкъхэмкІэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкІэ и Министерствэ къыфэlорышlэхэрэм яlофышlэхэм лэжьапкlэ зэраратырэм ехьыл эгъэ Положение Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илъэсым мэкъуогъум и 22-м ышІыгъэ унашъоу N 127-р зытетэу «Экономикэ ІофшІэн лъэпкъхэмкІэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкІэ и Министерствэ къыфэlорышlэхэрэм яlофышlэхэм лэжьапкlэ зэраратырэм ехьылlагъ» зыфиlорэмкlэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр, 2009, N 6; 2011, N 5, 10; 2013, N 4, 8) мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:
 - 1) а І-рэ разделым:
 - а) ия 2-рэ пункт:
- иа 1-рэ подпункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу: «Іэшъхьэтет, специалист, къулыкъушІэ ІэнатІэхэмкІэ квалификационнэ справочник зыкlыр е сэнэхьатхэмкlэ шапхъэхэр:»:
- ия 2-рэ подпункт кlуачlэ имыlэжьэу лъытэгъэнэу;
- б) я 10 11-рэ пунктхэр мыщ тетэу тхыгъэнхэу: «10. Адыгэ Республикэм икъэралыгьо бюджет учреждениехэм ашылажьэхэрэм аратырэ лэжьапкіэмкіэ фондыр къызыхэкІырэр Адыгэ Республикэм икъэралыгьо бюджет учреждение шыкіэ гьэнэфагьэм тетэу къы Іэк Іэхьэрэ субсидиех эу Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкІыхэрэр ары.
- 11. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо казеннэ учреждение ипшъэрылъхэм ягъэцэкІэн телъытэгъэ бюджет ахъщэмрэ зигугъу къэтшІыгъэ учреждением иІофышІэхэм лэжьапкІэ ятыгъэным пае бюджет пшъэрылъхэмкІэ лимит гъэнэфагъэхэмрэ ІзубытыпІэ къызыфашІыхэзэ, Адыгэ Республикэм икъэ-

ралыгъо казеннэ учреждение июфышахэм лэжьапкІэмкІэ яфонд зэрагъэуІу.»;

- 2) я IV-рэ разделым:
- а) иа 1-рэ пункт хэт гущыІэхэу «окладым елъытыгъэу» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «ІэнатІэу зыlутым елъытыгъэу къыратырэр» зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугъэнхэу:
 - б) я 2-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:
- «Псауныгъэм икъэухъумэнкІэ учреждением ипащэ лэжьапкІэу ратыщтыр зыфэдизыр Іофэу ыгъэцакІэрэм икъиныгьэ, нэбгырэ пчъагьэу къыфэюрышІэрэм ыкІи ежь учреждением мэхьанэу иІэм ялъытыгъэу
- в) мыщ фэдэ къэlуакіэ зиіэ я 5-рэ пунктыкіэр хэгъэхъогъэнэу:
- «5. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкlэ и Министерствэ унашъо зэришІырэм тетэу учреждением ипащэ кlэгъэгушlу мэхьанэ зиlэ ахъщэ раты, нешехеся (мехнеішфоі) мехеішьф-оісф отынарын епхыгъэ къэралыгъо пшъэрылъым игъэцэкІэнкІэ гъэхъагъэу ашІыгъэхэм ыкІи (е) къэралыгъо учреждениемрэ ащ ипащэрэ Іофэу ашІагъэр къэзыушыхьатырэ нэмык! пчъагъэхэм къапкъырык!ыхэзэ. Къэралыгъо учреждением ипащэ лэжьапкІэ зэрэратырэ шіыкіэр Іофшіэнымкіэ зэзэгьыныгьэм щагъэнафэ. Къэралыгъо (муниципальнэ) учреждением ипашэ дашІырэ ІофшІэн зэзэгъыныгъэч Урысые Федерацием и Правительствэ 2013-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 12-м ыштагъэу N 329-р зытетэу «Къэралыгъо (муниципальнэ) учреждением ипащэ Іофшіэн зэзэгъыныгъэ зэрэдашіырэм ехьыліагъ» зыфиюрэмкіэ аухэсыгьэр Ізубытыпіз къызыфашіызэ, зигугъу къэтшІыгъэ ІофшІэн зэзэгъыныгъэр ащ дашІы.»;
- г) я 11-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:
- «11. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкІэ и Министерствэ фитыныгъэ и админист-ахалъытэхэрэм анахьыбэ дэдэми аратын алъэкlыщтыр зыфэдизыр ыкІи ІэнатІэхэу а купхэм ахахьэхэрэр ыгъэнэфэнхэу.»;

- д) мыщ фэдэ къэlуакІэ зиІэ пунктыкІэхэр хэгъэхъогъэнхэу:
- 1) «къэралыгъо учреждением шылажьэхэрэм янахьыбэр — къэралыгъо учреждением и офыш І эхэу фэю-фашіэхэр афэзгъэцакіэхэрэр, къэралыгъо учреждением иустав къыдилъытэрэ Іофыгъохэр зэшІозасхтетельный дехетавственный искнестих
- 2) къэралыгъо учреждением иІэпыІэгъу ІофышІэхэр - къэралыгъо учреждением иІофышІэхэу уставым къыдилъытэрэ фэlo-фашlэхэр гъэцэкlагъэ хъунхэм пае ящыкІэгъэ амалхэр язгъэгъотыхэрэр, мыщ къыхеубытэх унэхэмрэ Іэмэ-псымэхэмрэ япхыгьэ фэloфашІэхэм ягъэцэкІэни;
- 3) къэралыгьо учреждением пэщэныгьэ дызезыхьэхэрэр ыкІи административнэ пшъэрылъхэр зыгъэцакІэхэрэр — къэралыгьо учреждением иІофышІэхэу -еахысэе естынешеп еілнеілерентя мехеішаф-оіеф хэрэр, джащ фэдэу административнэ пшъэрылъхэр зыгъэцакІэхэрэр.».
- «13. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет, казеннэ учреждениехэм яюфышіэхэм гурытымкіэ къаратырэ лэжьапкІэу ыкІи япащэхэм гурытымкІэ къагъэхъэрэ лэжьапкізу финанс къэкіуапіэхэм къахэкІырэр зэрэзэтекІырэр илъэсым телъытагъэу къалъытэ. Статистикэ ушэтынхэм апае ІофышІэхэм гурытымкіэ ялэжьапкіэ зыфэдизыр къалъытэ зыхъукіэ агъэфедэрэ шапхъэхэу гъэцэкІэкІо хабзэм ифедеральнэ къулыкъоу къэралыгъо политикэм икъыхэхынкІэ ыкІи официальнэ статистикэ учетым ылъэныкъокІэ шэпхъэ-правовой Іофтхьабзэхэм язехьан япхыгъэ пшъэрыпъхэр зыгъэцакІэрэм ыухэсыхэрэм адиштэу гурыт лэжьапкІэр агъэнафэ.».
- 2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы унашъом кlyaчlэ иlэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПІЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, Іоныгъом и 25-рэ, 2014-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Медицинэм иІофышІэ куп гъэнэфагъэхэм 2014-рэ илъэсым зэтыгъо ахъщэ аІэкІэгъэхьэгъэным ехьыліагъ

Федеральнэ законэу N 184-р зытетэу «Урысые Федерацием ишъолъырхэм якъэралыгъо хабзэ иунэшъошІ ыкІи игъэцэкІэкІо къулыкъухэм яІофшІэн зэрэзэхэщагъэм ехьылlагъ» зыфиloy 1999-рэ илъэсым чъэпыогъум и 6-м аштагъэм и 26.3-рэ статья ыкlи медицинэм иІофышІэ куп гъэнэфагъэхэм социальнэ ІэпыІэгьу ятыгьэным атегьэпсыхьагьэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашьо ешіы:

- 1. Медицинэм и офыш э куп гъэнэфагъэхэм 2014-рэ илъэсым зэтыгъо сомэ мин 200 зырыз аlэкlэгъэ-
- 2. Медицинэм иІофышІэ куп гъэнэфагъэхэм 2014-рэ илъэсым зэтыгьо ахъщэ ІэпыІэгьоу аІэкІагьэхьащтыр гуадзэм диштэу шІыгъэнэу.
- 3. Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет икъэкІуапІэхэм къахагъэкІызэ 2014-рэ илъэсым-

кІэ зэтыгьо ахъщэ ІэпыІэгьур аіэкіэгьэхьэгьэнэу. 4. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагьэу мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, Іоныгъом и 25-рэ, 2014-рэ илъэс N 232

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ и Министерствэ иунашъоу N 225-р зытетэу «Адыгэ Республикэм Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ и Министерствэ иаттестационнэ фэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу щыІэм диштэным абзацыр хэгъэхъогъэнэу: пае унашъо сэшіы:

- 1. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхьоныгьэмрэкІэ и Министерствэ иунашьоу N 225-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иаттестационнэ комиссие ехьылlагь» зыфиloy 2014-рэ илъэсым шышъхьэІум и 5-м аштагъэм мы къыкІэлъыкІорэ зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэу:
- 1) я III-рэ разделым ия 9-рэ пункт игуадзэу N 1-р мыщ тетэу тхыгъэнэу: «9. Зэнэкъокъум икlэуххэм афэгъэхьыгъэ къэбарыр мэфи 7-м къыкІоцІ тхыгъэу кандидатхэм аlэкlагъэхьажьы. Ащ нэмыкlэу зэнэкъокъум икlэуххэм яхьылІэгъэ къэбарыр Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иофициальнэ сайт, къэралыгьо къулыкъум ылъэныкъокІэ Интернетым исеть гъэнэфагъэ ІэкІэгъэхьэгъэн фае;
 - 2) я II-рэ разделым игуадзэу N 3-м:
- а) ия 7-рэ пункт мыщ фэдэ къэlуакіэ зиіэ я 4-рэ

- «Зыфыфэбгьэгьун плъэкІыщт ушъхьагьу яІэу игьом документхэр къырамыхылІагьэхэмэ, ахэр гьэпсыкІзу яІэн фаем димыштэхэмэ, Адыгэ Республикэм Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ иминистрэ фитыныгъэ иl пlалъэр зэкlихьанэу.»;
- б) ия 22-рэ пункт мыщ тетэу тхыгъэнэу: «22. Зэнэкъокъум икlэуххэм афэгъэхьыгъэ къэбарыр мэфи 7-м къыкіоці тхыгъэу кандидатхэм аіэкіагъэхьажьы. етегентия меххуени мусмосиене усымен шА къэбарыр Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ иофициальнэ сайт, къэралыгьо къулыкъум ылъэныкъокІэ Интернетым исеть гъэнэфагъэ аlэкlэгъэхьэгъэн фае;
- 3) я 8-рэ пунктым игуадзэу N 5-м хэт гущы эхэу «я 4-рэ пунктым иа 1-рэ ыкІи ия 2-рэ подпунктхэр» зыфиlохэрэм ачlыпlэкlэ гущыlэхэу «я 7-рэ пунктым иа 1-рэ ыкlи ия 3-рэ подпунктхэр» зыфиlохэрэр тхыгъэнхэу.
- 2. Къэбар-правовой отделым (О.В. Долголенкэм):

- 1) мы унашъор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайт, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІо къулыкъухэм яофициальнэ интернет-сайт аригъэхьанэу;
- 2) мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», мазэ къэс къыдэкlырэ тхыльэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиlорэм къыхаригъэутынэу;
- 3) Урысые Федерацием ишэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ІэкІигъэхьанэу.
- 3. Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ, Мыекъуапэ, Іоныгъом и 18, 2014-рэ илъэс

Лъэпсэшіур мэпытэ

(Я 2-рэ н. къыщежьэ).

Тэхъутэмыкъое районым икупэу «Уджыр» ящэнэрэ хъугъэ, пащэр Къэлэкъутэкъо Инвер. Музыкантхэу Къэлэшъэо Къэплъан, Нэгьой Заур, ансамблэу «Нартым» шІухьафтынхэр афашІыгъэх.

Орэд къэзыІуагьэхэм Къэбэртэе-Бэлъкъарым икупэу «Кавказыр» къахагъэщыгъ. Тыркуем щыпсэурэ Афэунэ Нидэ ятІонэрэ хъугъэ. Шэуджэн районым культурэмкіэ иіофышІ у Хьазэщыкъо Мосэ ящэнэрэ чІыпІэр фагъэшъошагъ. Мыекъопэ ансамблэу «Ащэмэзым», Иорданием къикІыгъэ къэшъокІо

купэу «Бгырысбынхэм», Тыркуем иансамблэу «Хьатхэм», ПсышІопэ ыкІи Тэхъутэмыкъое районхэм яансамблэхэм щытхъу тхылъхэр аратыжьыгъэх.

ЩытхъуцІэхэр зыфаусыгъэхэм яконцерт хэхыгъэкІэ фестивалыр аухыгъ. Чъэпыогъум и 5-м пресс-зэlукlэу филармонием щызэхащагъэм зэфэхьысыжьхэр щашІыгъэх. Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэ игуадзэу ШъэуапцІэкъо Аминэт зэхахьэм къызэрэщиІуагъэу, Дунэе фестивалэу лъэпсэшІу зышІыгъэм зеушъомбгъу, лъэпкъ шІэжьым зыкъеІэты.

КУШЪХЬЭФЭЧЪЭ СПОРТЫР

Анахь чаныр СтІашъу Мамыр

Шіукіэ тыгу къинэжьыщтмэ ащыщ кушъхьэфэчъэ спортымкіэ Дунэе зэіукіэгъоу «Кавказым итур» зыфи-Іоу чъэпыогъум и 2 — 6-м тиреспубликэ игъогухэм ащыкіуагъэр. Австрием, Украинэм, Беларусым, Урысыем яспортсмен 90-рэ зэнэкъокъухэм ахэлэжьагъэх, километрэ 570-рэ къакіугъ.

Адыгэ Республикэм кушъхьэфэчъэ спортымкІэ икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэ щагъэсагъэу, «ИТЕРА-Катюшэм» хэтэу СтІашъу Мамыр едзыгъуи 5 зэlукlэгъухэм ащыщэу 2-м текІоныгъэр къащыдихыгъ. Километри 171,4-рэ хъурэ гъогоу Мыекъуапэ — Улап — Мыекъуапэ апэрэ чІыпІэр къыщихьыгъ.

ЯтІонэрэ зэіукіэгъоу Мыекъуапэ — Гавердовскэр — Мыекъуапэ гъэшІэгъонэу кІуагъэ. Километри 108-рэ хъурэ гьогур къакІузэ, апэ ишъыщтыр язэрэмыгъашІэу спортсменхэм яухьазырыныгьэ къагьэльэгьуагь. Мыекъуапэ иурамэу А. Пушкиным ыцІэ зыхьырэм кІэух зэнэкъокъур щыкІуагъ. НэгъэупІэпІэгъухэм къакІоцІ апэ итыр зэблэхъугъэ хъущтыгъэ. Урамыр зэрэшъуамбгъом фэшІ спортсменыбэ зэготэу аужырэ метрэхэр къакІущтыгъ. Адыгэ кІалэу СтІашъу Мамыр апэрэхэм ахэтлъагъощтыгъ, ау текІоныгъэр зыхьыщтыр къэпшІэнэу щытыгъэп.

Спортыр зикІасэхэу зэнэкъокъум лъыплъэхэрэр бэ хъущтыгъэх. СтІашъу Мамыр фэгумэкІыхэрэр мэкъэ ІэтыгъэкІэ еджэх: «Мамыр, Мамыр, уапэ егъэхъу! Мамыр...»

Купышхо хъухэу спортсменхэр зэнэкъокъух. Метри 2 — 3 къафэнагъэу СтІашъу Мамыр кушъхьэфачъэм ыІэхэр къытыриІэтыкІыхи, нэгушІоу гъунэпкъэ плъыжьыр къызэринэкІыгъ. Янэятэхэу Жаннэрэ Басамрэ, ышнахыкІ у Насып, ныбджэгьухэр, спортым пыщагъэхэр Мамыр фэгушІох. Николай Морозовыр джырэ уахътэ М. СтІашъум итренер. Спортым щызэльашІэрэ журналистэу Андрей Кондрашовыр ащ къыгот. НэбгыритІури Іэгу теох, М. СтІашъум игушІуагъо дагощы.

 Мамыр цІыфышІу, гуетыныгьэ хэль, Адыгеим щытхъур къыфихьы зэрэшІоигъор къыхэщы, — къытиІуагъ Андрей Кондрашовым.

Тхьаегъэпсэух къысфэгумэкІыхэрэр. Адыгэ Республикэм имэфэкі ехъулізу зэнэкъокъум текІоныгъэр къызэрэщыдэсхыгъэр сэркіи гушіуагьо, — игупшысэхэм тащегъэгъуазэ СтІашъу Мамыр. — Тикомандэ хэтхэу ІэпыІэгъу къысфэхъугъэхэм лъэшэу сафэраз.

Узэкъотмэ — улъэш, – зэдэгущыІэгъур лъегъэкІуатэ Адыгэ Республикэм кушъхьэфэчъэ спортымкіэ икіэлэціыкіуныбжьыкІэ спорт еджапІэ ипащэу, зэнэкъокъоу «Кавказым итур» идиректорэу Анатолий Лелюк. — Мыекъуапэ иадминист-

рацие, хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ Министерствэм икъулыкъушІэхэм, зэхэщэн ІофыгъохэмкІэ зишІуагъэ къытэзыгъэкІыгъэхэм гъэзетымкІи «тхьашъуегъэпсэу» ясІожьы сшІоигъу.

«Кавказым итур» Москва хэкум испортсменэу Сергей Фирсановым апэрэ чыпіэр къыщыдихыгъ. Спортсмен анахь чанэу къыхахыгъэр СтІашъу Мамыр. Къушъхьэ гьогухэм «Русвелэм» хэтэу Игорь Боевым текІоныгъэр къащихьыгъ.

Дунэе комиссарэу зэнэкъокъум иІагъэу Филл Полат Англием къикІыгъ. Ащ зэрэхигъэунэфыкІыгьэу, спорт зэІукІэгьухэр Адыгеим дэгъоу щыкІуагъэх. Ти Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан, республикэм спортымкІэ ипащэхэм афэраз.

фыкІы.

ФУТБОЛ. АДЫГЕИМ И КУБОК

«Кощхьаблэр» анахь лъэш

Адыгэ Республикэм футболымкІэ и Кубок икъыдэхын фэгъэхьыгъэ кізух ешіэгъур Мыекъуапэ щыкіуагъ. Стадионэу «Юностым» Кощхьаблэрэ Улапэрэ якомандэхэр щызэlукlагъэх. Адыгеим и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан, Правительствэм хэтхэр зэнэкъокъум еплъыгъэх.

ешІагьэх. Александр Нартико- Іэгуаор зыдедзэм ыуж текІоны- шхощтыгъ. Кубокым фэбэнэрэ

вым апэрэ такъикъ 45-м къыкоці гъэр зыхьыщтыр къэшіэгъуаеу

Азэмат, Джыгунэ Арсен, нэмыкІ футболистхэу «Улапэм» щешІэрэмэ агу амыгъэкІодэу апэкІэ илъыщтыгъэх. «Кощхьаблэм» ифутболистхэу Батырбый Руслъан, Тхьаркъохъо Казбек, Александр Нартиковым, нэмыкІхэм ешІапІэм зэгурыІоныгъэу къыща-Кощхьаблэхэр нахь дэгъоу гьогогьуитю «Улапэм» икъэлапчъэ гъэлъагьорэм командэр ыгъэгу-

щытыжьыгьэп. Шъыпкъэ, Пэунэжь футболистхэм нэбгырабэ зэря-

зыдахым, Улапэ щыпсэүхэрэр апэрэхэм ащыщхэу афэгушІуагьэх. Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет итхьаматэу Хьасанэкъо Мурат «Кощхьаблэм» икапитанэу Тхьаркъохъо Казбек гущыІэ фабэхэр риІуагьэх, кубокыр фигьэшъошагь. Адыгеим футболымкІэ ифедерацие итхьаматэу Николай Походенкэр зэхахьэм къыщыгущыІагъ. Къоджэ спортым зыкъызэриІэ-

> тырэм имэхьанэ хигьэунэфыкІыгь. Кощхьэблэ районым иадминистрацие ипащэу Хьамырзэ Заур командэу «Кошхьаблэм» фэгушІуагъ, сомэ мини 100 шІухьафтын фишІыгъ. «Кощхьаблэр» Адыгеим ичемпион.

плъыгъэр тигуапэу хэтэгъэунэ-

гвардейскэ районхэм. фэшъхьаф-

хэм къарыкІыгъэхэу спортым пы-

щагъэмэ шэн-хэбзэ дахэу зэра-

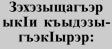
хьэщтыгъэм осэ ин фэтшІыгъ.

Кощхьаблэхэм текІоныгъэр къы-

Кощхьэблэ, Шэуджэн, Красно-

Сурэтым итыр: футбол командэу «Кощхьаблэр».

> НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

> Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр:

52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкÎэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4046 Индексхэр 52161 52162

Зак. 3176

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

> МэщлІэкъо Саид

> ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

ЖакІэмыкъо Аминэт

